

נוגזים למערכת

להעמיד דברים על דיוקם

בגליון 306 ע' 64 הובא סיפור בשמו של הרה"ח ר' שניאור זלמן שי גורארי, ובגלל אי דיוקים שנפלו בו, הננו להביא את הסיפור שוב פעם:

"באחת השנים כאשר הוחלט להעביר את מיקום סוכתו של הרבי לחצר שממול 770, ולצורך בניית הסוכה היו צריכים לחתוך כמה עצים שהפריעו לבניית הסוכה.

"מיד לאחר זה קבלתי פתק חריף מהרבי היתכן שחתכתי את העצים.

"עניתי לרבי והרי על פי דין אסור לחתוך רק עץ מאכל, ולא אילני סרק, כבנידון דידן.

"הרבי ענה לי כאשר אחד עוסק בעניינים כלליים, הוא צריך להתבונן בדבר שעושה. והרבי המשיך וכתב, שמובא ביחינוך הטעם שאסור לחתוך עץ מאכל כיוון שזה גורם צער לתושבי העיר. וכן כאשר אני חתכתי את העצים בחצר של 770, גרמתי בזה צער לתושבי הבית...

"ומוזה גם מובן גודל הצער שזה גרם לרבי על זה שבני הבית מצטערים.

"ועל דרך זה הוא בענין הספרים, שהרבי לא התחשב עם כל הצער שזה גרם לבני המשפחה, כי ענין זה נגע לכתר המלוכה, כפי שהרבי התבטא אז בתחלת פרשת הספרים, כאשר עדיין הקהל לא הבין כראוי במה המדובר, "ער מיינט דעם ביינקל!"

"החסיד הרב שמואל לויטין אמר פעם לרבי, וכנראה הוטב הדבר בעיניו, מה שמצינו שדוד המלך צווה לפני מותו את בנו שלמה שלא ישאיר בחיים את יואב בן צרויה ואת שמעי בן גרא, האם זה מה שצריך לצוות לפני מותו. אלא הסביר ר' שמואל, כיון שהדבר היה נוגע לענין המלוכה, ועל המלך מוטל לשמור על המלוכה שתתקיים בשלימות.

"ועל דרך זה אפשר לומר הוא בענין הספרים שהדבר היה נוגע לעצם ענין הנשיאות, ולכן מסר הרבי את נפשו, ואכן בנסיים גלויים היה דידן נצח".

לאחרונה נדפס אגרות קודש כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ני"ע חלק טו, ושם נדפסו כמה מכתבים למר ברוך ריזיק. הרה"ח ר' שניאור זלמן גורארי, שהכיר אותו בילדותו, סיפר לנו אודות התקרבותו לכ"ק אדמו"ר מהורי"צ:

"מר ריזיק שימש כמנהל עבודה בבית עסק של אבי הרה"ח ר' נתן גורארי ברוסטוב, אך בחייו הפרטיים למרות שהיה איש משכיל ובעל רגש רב וידע את שפת העברית על בוריה, אך מחיי תורה ומצוות היה רחוק מאד, ואף היה מלגלג ר"ל, כך שבלשון העם אפשר הי' לכנותו כאפיקורוס.

"כאשר אבי הרב נתן חלה ונפטר בשנת תרפ"א, הדבר גרם ועזוע אצל מר ריזיק וקצת התחיל להתעניין ביהדות, אך היה זה רק לשעה. אח"כ התחיל כ"ק אדמו"ר מהורי"צ לקרבו לדרך התורה, ומר ריזיק זכה לשבת שעות רבות ביחידות אצל הרבי הרי"צ. בנוסף לזה גם זכה לקבל מכתבים רבים מהרבי הרי"צ. ואכן רואים את הסגנון המיוחד של מכתבי הרבי הרי"צ אליו".

ועל-פי-זה יש לתקן מה שפורסם בשבועוננו שמר ריזיק התקרב על ידי אדמו"ר מהורש"ב.

המערכת

בטרם תהפוך "מהדורת

תש"ס" ל"מנהג חב"ד"...

כידוע, עד לאחרונה נדפסו סידורינו כדפוס צילום מסידורים ישנים, וכדברי הרבי מה"י (אג"ק כרך ג ע' תח): "סידור תהילת ה' השלם הוא צילום מסידור שקדמן, ולא הספיק הזמן להגיהו כדבעי".

לאחרונה יצאה "הוצאה חדשה ומתוקנת" בסדר חדש לגמרי, בתיקונים, שינויים והוספות רבים, כולל מנהגים והנהגות הרבי, ללא שם העורך. מהדורה זו כבר נפוצה בכל אתר ואתר. ולכן, לפי בקשת רבים אפרט בזה דוגמאות בודדות מנושאים הנראים תמוהים, כדי שבינתיים ייבדקו הדברים היטב בידי צוות מומחים, כהוראת

הרבי בנושאים קלים בהרבה (היכל מנחם א, קד-קה. מקדש מלך ד, שלא. שמב) – **בטרם תהפוך "מהדורת תש"ס" ל"מנהג חב"ד" חדש!**

הוראות מול הנהגות: בסידור זה העדיפו בצורה גורפת את הנהגות הרבי ברבים על פני הוראותיו הכתובות והנדפסות: כגון: הטיית והרכנת הראש ביעושה שלום של קדיש (ע' 27 ולאחריו – בניגוד לספר המנהגים ע' 6) ושל תפילת שמונה עשרה (ע' 61 – בניגוד לכתוב שם בע' 12); אחיות הציציות ביברוך שאמרי ביד ימין (ולא ביד שמאל, ככתוב שם בע' 9); "והמרחם" במודים בכל יום שאין אומרים תחנון (כהנהגת הרבי לפעמים בשנת תשמ"ח – ולא כהנהגתו בשנים תשי"י ותשכ"ה כהוראת כ"ק אדמו"ר מהורי"צ שרק בשבת ויו"ט וכו' ובמוספין אומרים כן, ספר המנהגים ע' 27).

הנהגות שנשמטו: בענין תפילת הדרך (ע' 88) הביא משו"ע אדה"י שעדיף לסמוך לה ברכה, אך ע"פ ספר השיחות תש"א ע' 148, המסקנא היא שאין צריך לזה, וכן נהג הרבי לא אחת 'בנאות דשא' ע' 47. 84).

בסעודה שלישית (ע' 252) כתוב שמקיימים אותה ביסדר ניגונים וחזרת דא"ח, בעוד שבמאמר ד"ה מהרה ישמע רמ"ח של אדמו"ר מהורש"ב ני"ע, שהובא שם ביהיום יום' (כב אדר. ואושר שוב באג"ק חט"ז ע' פג) ובספר המנהגים (ע' 34), ונתבאר היטב בלקוטי שיחות (כא, 48. שערי הלכה ומנהג או"ח ח"א סי' קנד. וכן נהג הרבי בפועל, לקט הלי ומנהגי ש"ק ע' 60) נמסר, שרבותינו נשיאנו היו "טועמין איזה דבר".

בסי המנהגים ע' 6 כי שהרבי נוהג – כשהתפלל לפני התיבה – לומר הסיום על כל פנים דהברייתות דרי ישמעאל כו' **בקול הנשמע (למניין מתפללים) ובניגון כמו לימוד**, ולא נזכר הדבר בסידור זה בע' 26 ובע' 83, רק בע' 368 כתבו זאת על סיום המשניות שלאחר התפילה.

יהודה פרנקל

ירושלים